

ΝΕΡΟ: Δίψα για ζωή, δίψα για βιβλία

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ & ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τι σημαίνει για κάθε παιδί το νερό; Ένα ποτήρι καθαρό, δροσερό νερό που το ξεδιψάει μετά από εξαντλητικό παιχνίδι, ένα ζεστό μπάνιο που το χαλαρώνει, μια γευστική καλομαγειρεμένη σούπα, ένα καταπράσινο μπαλκόνι, ξεκαρδιστικά μπουγέλα στην κατασκήνωση... Αυτά και τόσα άλλα, μικρά και μεγάλα, που κάνουν τη ζωή χωρίς νερό να φαντάζει εφιάλτης.

Το πρόγραμμα για το ΝΕΡΟ έχει ως στόχο να αναδείξει μέσα από βιβλία γνώσεων, μυθοπλασίας, λαϊκά παραμύθια την τεράστια σημασία του νερού στους αιώνες και να προτρέψει τα παιδιά να εξερευνήσουν το ταξίδι του νερού στη φύση, στο σπίτι, στο σχολείο, στην πόλη τους, στην Ελλάδα, στον κόσμο, στην ιστορία, στους θρύλους και στα έθιμα, στις παραδόσεις.

Το πρόγραμμα για το ΝΕΡΟ θα μπορούσε να αρχίσει με το βιβλίο **Οι σταγόνες ταξιδεύουν** (Τριανταφυλλιά Μακούλη) ή **Η Δροσοσταλίδα** (Δημητρακόπουλος). Η δροσοσταλίδα περιπλανιέται στα σύννεφα, στα ποτάμια, στις λίμνες, στα λουλούδια, ψάχνοντας απάντηση στο ερώτημά της: Μήπως ξέρεις το όνομά μου;

🔊 Αυτή η αφήγηση του ταξιδιού που κάνει το νερό στη φύση, μπορεί να συνοδεύεται με τους ήχους του νερού από το CD που βρίσκεται στο εκπαιδευτικό κουτί **Ένα κουτί γεμάτο νερό**, Καλειδοσκόπιο.

Μπορείτε να συνεχίσετε με βιβλία γνώσεων όπως:

Το νερό (Πατάκης), που έχει σκοπό την ενημέρωση αλλά και την προτροπή σε δράση για την προστασία του πλανήτη.

Από τη θεωρία, περάστε στην πράξη με τα πειράματα στο διαθεματικό πακέτο **Ένα κουτί γεμάτο νερό** (Καλειδοσκόπιο). Το υλικό στο πακέτο μπορεί να υποστηρίξει μια ολοκληρωμένη δραστηριότητα με θέμα το νερό. Στις μεγαλύτερες τάξεις, μπορείτε να απομονώσετε το θέμα της γεωργίας (άρδευση) και να επεκταθείτε και σε θέματα παραγωγής ενέργειας από το νερό, με κορύφωση την κατασκευή της υδροτουρμπίνας Pelton.

Τα βιβλία λογοτεχνίας που ακολουθούν είναι αυτά που προτείνουμε για δανεισμό στο σπίτι. Μπορείτε, βεβαίως, να αρχίσετε την ανάγνωση από την τάξη:

Για παράδειγμα, μπορείτε να διαβάσετε σε αντίστιξη το **Ο Βάτραχος είναι ήρωας** (όπου βρέχει πολύ) και **Το μυστήριο της Ανομβρίδας** (όπου επικρατεί ξηρασία). Η θαυμάσια εικονογράφηση, γεμάτη έντονα σουρεαλιστικά στοιχεία, που αναδύει εικόνες του ασυνείδητου, γεμάτες άνυδρα τοπία έρχεται σε αντίθεση με τη χαρούμενη εικονογράφηση του Βατράχου, τα ζωηρά χρώματα, τους οικείους χαρακτήρες. **Η προφητεία των βατράχων** απευθύνεται σε παιδιά με μεγάλη αναγνωστική ικανότητα και μπορούν να το δανειστούν για διάβασμα στο σπίτι.

Ή μπορείτε να συγκρίνετε τον τρόπο που αντιμετωπίζουν διαφορετικοί συγγραφείς το θέμα της έλλειψης νερού διαβάζοντας μαζί **Το μυστήριο της Ανομβρίδας με το Κρυμμένο νερό**, της Λ. Λαμπρέλλη : *...Μια φορά κι έναν καιρό, στη γη, τον πλανήτη του νερού, έπεσε μεγάλη ξηρασία. Οι πέτρες, τα φυτά, τα ζώα και οι άνθρωποι -όλα- ήταν στεγνά και διψασμένα. Κι ο αέρας, θερμός σαν ανάσα δράκου, δεν παρηγορούσε...*

Στα δύο παρακάτω βιβλία, μπορείτε να φτάσετε από πολλούς δρόμους: ένας θα μπορούσε να σχετίζεται με τον καιρό: καιρικά φαινόμενα, εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων κ.λπ. Αυτή η συζήτηση μπορεί να σας οδηγήσει στον πιο εμβληματικό κατακλυσμό, αυτόν της Παλαιάς Διαθήκης (*Η κιβωτός του Νώε*) και από εκεί, σε μιαν άλλη κιβωτό... **Στην κιβωτό στις οχτώ**, με ήρωες τρεις πιγκουίνους που στοχάζονται μπροστά στον παγετώνα για την ύπαρξη του Θεού. Ο άλλος έχει να κάνει με το συμβολισμό του νερού στη θρησκεία. Αν ξεκινήσετε από τα ήθη και έθιμα του νερού στο **Κουτί του νερού**, μπορείτε να απλωθείτε στις δύο εκδοχές της κιβωτού, που αναφέραμε παραπάνω.

Και μιας και μιλάμε για ζώα που διασώθηκαν στην κιβωτό, και το ουράνιο τόξο που εμφανίζεται μετά τον κατακλυσμό, περάστε στην ανάγνωση του **Έλμερ και το ουράνιο τόξο** που αποφασίζει να χάσει την πολύχρωμη ταυτότητά του δανείζοντας τα χρώματά του στον κόσμο.

Μεγάλες φλέβες νερού, τα ποτάμια έρχονται να κυλήσουν πάνω στη γη και οι άνθρωποι από την αρχαιότητα τα επιλέγουν για να χτίσουν τις πόλεις τους κοντά τους. Μιλάμε για αυτά με τα βιβλία **Το ποτάμι τρέχει να συναντήσει τη θάλασσα** της Μ.Λοϊζου και το **Ένα κουτί γεμάτο νερό** (Καλειδοσκόπιο) που αναφέρεται τόσο στους μυθικούς ποταμούς και την ονομασία τους όσο και στα υπόλοιπα μεγάλα ποτάμια και τις λίμνες της Ελλάδας. Στις όχθες των ποταμών, των λιμνών και των μικρών υδροτόπων αναπτύσσονται σπουδαία οικοσυστήματα. **Τα πουλιά που ζουν στο νερό μας** δίνει την ευκαιρία να μιλήσουμε για τους φτερωτούς μας φίλους που φωλιάζουν στις καλάμιές και να σκεφτούμε δικές μας ιστορίες για τη ζωή τους εκεί. Από το νερό των ποταμών κινούνται και οι φτερωτές των μύλων, για τις οποίες μας μιλάει **Ένας νερόμυλος στη Τζιά**.

Μύθοι, έθιμα και δοξασίες για το νερό από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα στο **η Λύρα του Απόλλωνα**, των εκδόσεων Στεφανίδη, καθώς και στο **Η Βασιλική και η νεράιδα του νερού**.

Με τα λαϊκά παραμύθια όπως *Το αθάνατο νερό*, *Το νερό της ζωής*, αντιλαμβανόμαστε τη σημασία που έδινε ο λαός μας στο νερό και τις θαυματουργές ιδιότητες με τις οποίες το συσχέτιζε.

Παράλληλα, προτείνονται οι παρακάτω ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

> Καθημερινή (Επτά ημέρες)

Κρήνες, τα ναύδρια του νερού: <http://wwk.kathimerini.gr/kath/7days/2002/04/14042002.pdf>

Η ύδρευση των Αθηνών: <http://wwk.kathimerini.gr/kath/7days/2002/03/24032002.pdf>

> ΕΥΔΑΠ

http://www.eydap.gr/media/stagonoulis/stagonoulisporup/index_gr.htm

Ο Σταγονούλης, ο διαδικτυακός ξεναγός της ΕΥΔΑΠ, αναλαμβάνει να γνωρίσει στους μικρούς του φίλους το έργο υδροδότησης και αποχέτευσης της Αθήνας.

<http://www.eydap.gr/media/stagonoulis/KuklosNerou/gr/010.htm>

Κείμενα και οπτικό υλικό (φωτογραφίες, εικαστικές δημιουργίες κ.λ.π.) για το νερό, το δίκτυο υδροδότησης και αποχέτευσης της Αθήνας από την αρχαιότητα ως σήμερα.

> ΥΠΘΠΑ

http://www.yppo.gr/5/g5161.jsp?obj_id=233

Παρουσίαση του προγράμματος «Ηριδανός, το ποτάμι της αρχαίας πόλης» και

http://www.yppo.gr/5/g5161.jsp?obj_id=232

«Αναζητώντας τον χαμένο Ηριδανό» του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων»

> Mesogeios SOS

<http://www.watersave.gr/site/>

Ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα το νερό και το ζήτημα της διαχείρισής του με σκοπό την εξοικονόμηση νερού.

> ΚΠΕ ΕΔΕΣΣΑΣ & ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ

<http://kpe-edess.pel.sch.gr/>

Εκπαιδευτικό υλικό του ΚΠΕ Έδεσσας&Γιαννιτών για τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΚΠΕ με θέμα το νερό «Έργα Θεού, έργα ανθρώπων: Ο υγρότοπος Άγρα-Βρυτών- Νησίου» και «Το υπαίθριο Μουσείο νερού Έδεσσας».

> ΚΠΕ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

http://kpe-kastor.kas.sch.gr/educational_material/edu_water.htm και

<http://kpe-kastor.kas.sch.gr/kpe/kastoria/online/lake/index.htm>

Εκπαιδευτικό υλικό του ΚΠΕ Καστοριάς για το εκπαιδευτικό πρόγραμμά του με θέμα «Οι δρόμοι του νερού - η λίμνη της Καστοριάς» και «Μια Σταγονοπαρέα στη Λίμνη μας»

> Εξάντας

<http://www.exandasdocumentaries.com/gr/documentaries/geographically/latinamerica>

«Πωλείται ζωή» ένα ντοκιμαντέρ του Γιώργου Αυγερόπουλου (ΕΡΤ, Εξάντας) για τη μεγαλύτερη αγορά νερού του κόσμου που έχει στηθεί στην Χιλή, όπου το νερό έχει μετατραπεί από δημόσιο αγαθό ζωής σε ιδιοκτησία.

> MIO-MEDIES

http://www.medies.net/uploaded_files/publications/water_greek_full.pdf

«Το νερό στη Μεσόγειο», η έκδοση του MIO/MEDIES για την προώθηση της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Υδάτινων Πόρων

> Εκπαιδευτική Τηλεόραση

<http://www.edutv.gr/>

Η πύλη της Εκπαιδευτικής τηλεόρασης διαθέτει πολλούς τίτλους εκπαιδευτικών βίντεο και για το νερό (Ο κύκλος του νερού, Νερό και κλιματικές αλλαγές, Ελληνικοί βιότοποι: Αμβρακικός, Νέστος, Κερκίνη)

> ΥΠΠΟ(Κύπρου)

http://www.schools.ac.cy/klimakio/Themata/perivallontiki_ekpaidefsi/nero.html

Εκπαιδευτικό υλικό από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου.

> Πύλη Παιδαγωγικού Υλικού Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

<http://www.env-edu.gr/ViewSubject.aspx?id=7>

Εκπαιδευτικό υλικό για το νερό από την εκπαιδευτική πύλη του Πανεπιστημίου του Αιγαίου.

Επιμέλεια προτάσεων: Μαρία Δημοπούλου, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Α΄ Δ/σης Π.Ε Αθηνών

